

דוח מבקר המדינה בנושא: מניעת מפגעים בחופי הים התיכון

עיקרי הממצאים:

התייחסות העירייה	הערת הביקורת	הנושא	סעיף מס'
הרחבת רצועת החופים המוכרזים, קרי לתוספת חופי רחצה מוכרזים יש משמעות כלכלית/כספית גדולה. הנושא נבדק ולעת הזו העירייה החליטה להפעיל בשלב זה רק 6 חופי רחצה מוכרזים.	לדעת משרד מבקר המדינה מן הראוי שמשרד הפנים יפעל בשיתוף עם הרשויות המקומיות להרחבת רצועת החופים המוכרזים לרחצה כדי לתת מענה לצורך של אוכלוסיית ישראל ההולכת וגדלה וכן לתת מענה לשימוש התיירות הנכנסת לישראל.	חופים מוכרזים	(70)58
לקראת עונת הרחצה 2010, עיריית בת ים תבצע סקר סיכונים לאורך כול חופי הרחצה על מנת לבדוק את הסכנה במפגעים הקיימים. כיום מוכר אזור חוף הים – אזור ה-סי-פאלאס כחוף מסוכן מבחינת הסלעים במים והמצוקים הקרובים לחוף ולכן חוף זה אסור לרחצה.	משרד מבקר המדינה מעיר לרשויות המקומיות שנבדקו כי עליהן לערוך סקרי סיכונים לאורך חופי הים שבתחומן, לאתר קיומם של מפגעים, ככל שיש כאלה, ולהתריע על כך בפני משרד הפנים כדי ששר הפנים יכריז על אותו מקום כאסור לרחצה.	חופים שאינם מוכרזים	(92)69
בחופי הרחצה הבלתי מוכרזים והחופים האסורים לרחצה מוצבים שלטים האוסרים את הרחצה בחופים אלו. השילוט הינו ב- 4 שפות: עברית, אנגלית, ערבית ורוסית. לקראת כול עונת הרחצה רוכשת העירייה שלטים חדשים המוצגים במקום שלטים ישנים שנהרסו.	משרד מבקר המדינה מעיר לרשויות המקומיות החופיות כי עליהן לאתר את החופים שאינם מוכרזים לרחצה בהם יש התקהלות ולהציב בהם שילוט מתאים בהתאם לסטאטוס של החוף ובהתאם לחוק העזר של הרשות המקומית בתחומה נמצא החוף, כך שתיווצר הבחנה ברורה בין קטע החוף המוכרז לרחצה לבין קטע החוף הבלתי מוכרז.	שילוט אזהרה	(110)80
לקראת עונת הרחצה מבצעים המצילים שיעורי הסברה בבתי הספר היסודיים בעיר לתלמידי כיתות א'-ג'. בחופים האסורים לרחצה מוצב שילוט האוסר את הרחצה בים. סוכות ההצלה פועלות בעונת הרחצה מ-08.00 – 18.00 ובחודשים יולי-אוגי עד 19.00. עם סגירת התחנה לאחר שעות הפעילות, מודיע המציל באמצעות מערכת הכריזה למתרחצים על סגירת התחנה ומבקש מהם לצאת מן המים. הדגל על תורן התחנה מוסר ומוצב שילוט המתריע על כך שאין מציל בתחנת ההצלה והרחצה מסוכנת.	לדעת משרד מבקר המדינה על משרד הפנים והרשויות המקומיות לפעול במשותף להגברת מודעות הציבור לסכנות שברחצה בים, בשעות ובחופים בהם אין שירותי הצלה. עוד סבור משרד מבקר המדינה כי ראוי שמשרד הפנים והרשויות המקומיות ישקלו להאריך את שעות פעילות עבודות ההצלה בהתאם לצורכי הציבור המשתמש בחופי הים ולעונות השנה.	טביעות בחופי הים	(116)85 (116)86

התייחסות העירייה	הערת הביקורת	הנושא	סעיף מס'
בנוסף לתחנות ההצלה הפועלות בכול אחד מהחופים המוכרזים מפעילה העירייה בחודשי הקיץ יולי-אוג' ובשבתות ובחגים בעונת הרחצה מספר תחנות עזר באזורים שבהם קיים ריכוז מתרחצים גדול, וזאת בכדי להגביר את בטיחות המתרחצים בפני טביעות.			
בכול החופים המוכרזים פועלים פקחים כנדרש בצו הסדרת מקומות רחצה בשעות שבהן פועלות תחנות ההצלה. בשעות הלילה לא מתבצעת אכיפה לאיסור הרחצה. בחופים הבלתי מוכרזים העירייה מבצעת אכיפה באמצעות סוכות עזר של תחנות הצלה המתריעות בפני המתרחצים בימים סכנת הרחצה וכן באמצעות אכיפה של סיורים ניידים וזאת על פי הצורך.	משרד מבקר המדינה מעיר לרשויות המקומיות שנבדקו כי עליהן לאכוף את חוק הסדרת מקומות רחצה וחוקי העזר שהתקינו הרשויות המקומיות בכדי להטמיע בקרב הציבור את הסכנות שברחצה במקומות אסורים, ובכך גם להקטין את מקרי הטביעה.	אכיפת איסור רחצה	92(123)
בכול חופי הרחצה בחוף בת ים הוצבו מכשולים למניעת ירידה פיזית של כלי רכב לחוף הים. מוצבים שלטים האוסרים תנועת רכב בחוף הים ובאם מאותר רכב כולשהו בחוף הים מתבצעת אכיפה באמצעות דוחות המוגשים כנגד הנוהג ברכב.	משרד מבקר המדינה מעיר לרשויות המקומיות כי עליהן לאכוף את איסור הנהיגה בחופי הים על פי חוקי העזר שהן התקינו ולפעול להטמעת חשיבות איסור הנהיגה בחופים בקרב הציבור.	אכיפת חוקי עזר האוסרים נהיגה בחופי ים	108(156)
עיריית בת ים מנסה בשנים האחרונות להסדיר חוף ים שיועד לפעילותם של אופנועי הים. עד היום לא התקבל לכך אישור משטרת ישראל, לפיכך חל איסור להורדת אופנועי ים בחופי הרחצה והוצבו סלעים על מנת למנוע פיזית גישה של כלי רכב לפריקת אופנועי ים בחוף הים. באם מאותר שייט של אופנוע ים ברצועת חוף הים האסורה לשייט אוכפת העירייה את איסור השייט באמצעות השיטור הימי. חוק עזר בנושא הסדרת השייט במקומות רחצה – לא קיים באף רשות וזאת לאור בדיקה שהתקיימה על ידי המחלקה המשפטית של העירייה. נעשתה פנייה אל הממונה על הרשויות המקומיות במשרד הפנים בנובמבר 08 בכדי להסדיר את הנושא באופן מערכתי עם הגורמים הקשורים בנושא.	לדעת משרד מבקר המדינה, לאור פעילות אופנועי ים בחופי הים והסיכון הנובע מכך לשלום הציבור, על משרד הפנים והרשויות המקומיות לתחום לאורך חופי הים אזורים המיועדים לספורט מוטורי ימי, להגביל אותו למקומות אלו בלבד ובמקביל לאסור את הרחצה בימים בחופים שהוסדרו לספורט מוטורי ימי.	הסדרת חופים לספורט ימי	120(175)

סעיף מס'	הנושא	הערת הביקורת	התייחסות העירייה
(189)128	נהיגה בחוף הים לצורך פריקת כלי שייט	משרד מבקר המדינה מעיר לרשויות המקומיות שלחופי הים התיכון כי על מנת לתת מענה לשייטים להוריד את כלי השייט למים, מן הראוי שייקבעו אזורים מוגדרים המתירים נהיגה עד לקו המים לצורך פריקה והעמסת כלי השייט, לפרק זמן קצר בלבד, תוך הקפדה על כך שכלי הרכב לא יחנו על קו המים.	בחופי בת ים חל איסור להוריד כלי שייט למים. הדבר ייעשה רק במסגרת האישור שתקבל העירייה להסדרת חוף לאופנועי ים.
(204)143	הפיקוח על זיהום הים	הבדיקה העלתה כי מתוך 17 אירועי תקלה במערכת הולכת השפכים בשנת 2009 במהלכן זרמו שפכים לים התיכון, 3 אירועים התרחשו לאורך <u>חופי עיריית בת ים</u> .	3 התקלות בהזרמת שפכים לחוף הים אותן מזכיר דוח המבקר נבעו מהסיבות הבאות: 2 מהתקלות התרחשו במהלך ביצוע עבודות להחלפת קווי סניקה. עבודה זו הושלמה. העירייה קיבלה <u>מראש היתר הזרמה</u> לים לעבודות סניקה אלו במידה שיתרחשו פיצוצים בצנרת הביוב, כפי שאכן קרה. המקרה השלישי נגרם מתקלה במכון הביוב ברח' שפירא. בעקבות כך נעשו עבודות שיפוץ ושדרוג משמעותיות. במכון ביוב זה העבודות נמצאות בעיצומן. על 3 אירועים אלו נערכו בירורים במשרד לאיכות הסביבה.
(214)151	איכות מי הים	משרד הפנים מנחה את הרשויות המקומיות לדגום את מי הים במקום רחצה מוכרז בתדירות שנקבעה בהנחיותיו. על הדגימה להימסר למעבדה מוכרת על ידי משרד הבריאות ותוצאותיה נמסרות לרשות המקומית ולמשרד הבריאות. במקרה שתוצאות הבדיקה מצביעות על סכנה לבריאות הציבור, ממליץ שר הבריאות לשר הפנים לאסור את הרחצה בחוף עד לקבלת תוצאות סקר תברואתי והפסקת הזיהום.	העירייה מבצעת דגימות מי ים על פי הנחיות משרד הבריאות בעונת הרחצה מכול החופים המוכרזים ומשני חופים נוספים שאינם מוכרזים הקרובים למוצא צינור מי הגשמים לים. הדגימה מתבצעת פעם בשבוע מכול חוף ובעונת החורף פעם בחודש. תוך 24 שעות מגיעות תוצאות בדיקת מי הים למנהל מחלקת החופים. בדיקות דומות מתבצעות גם על ידי איגוד ערים דן לביוב. - באם תוצאות הבדיקות מצביעות על זיהום במים, מורים משרד הבריאות ומשרד הפנים על סגירתו של החוף לרחצה עד שתתקבלנה תוצאות דגימות מי ים נקיות.
(275)179	תכנית חוף נקי	משרד מבקר המדינה מעיר לרשויות המקומיות השוכנות לאורך החוף כי חובתן לדאוג לניקיון החופים ואחזקתם ברמה נאותה וזאת מתוקף אחריותן לכול השטחים הציבוריים שבתחומן בין אם קיבלו תמיכה כספית מיועדת לכך במסגרת "תכנית חוף נקי" מהמשרד להגנת הסביבה ובמידה ולא קיבלו תמיכה לכך עליהן לנקות את החופים מתקציבן השוטף.	בכול חופי בת ים, הן אלו המוכרזים והן אלו הבלתי מוכרזים מתבצע ניקיון מסודר מדי יום ביומו בעונת הרחצה בתקופת החורף. בעונת הקיץ מתבצע גם חריש ביטחוני בכול החופים הללו. בת ים הצטרפה לפרויקט חוף נקי החל מתחילת הרצתו. המשרד לאיכות הסביבה ציין את בת ים לשבח בזכות חופי הרחצה הנקיים במיוחד.

התייחסות העירייה	הערת הביקורת	הנושא	סעיף מס'
<p>בכול אחד מחופי הים המוכרזים מוצב פקח שבין שאר תפקידיו הינו להתריע ולהקפיד על שמירת הניקיון של המתרחצים ובעלי המזנונים בחוף.</p> <p>באם קיים צורך מוגשים דוחות התראה כנגד משליכי אשפה. סככות הצל בחופים – מוצב שילוט הקורא לציבור המתרחצים לשמור על ניקיון החוף.</p> <p>בעונת הרחצה 2010 תשקול העירייה ביצוע מבצעי אכיפה יזומים ובהיקף כ"א נרחב על מנת להגביר את מודעות הציבור לנושא.</p>	<p>משרד מבקר המדינה מעיר לרשויות המקומיות שנבדקו כי עליהן לעשות שימוש בסמכויותיהן לאכוף את שמירת ניקיון החופים בין היתר על ידי מבצעי אכיפה יזומים בחופי הים וכן לפעול לחינוך הציבור למודעות השמירה על הניקיון תוך שיתוף פעולה עם המשרד להגנת הסביבה.</p>	פעילות אכיפה	185(289)